

NÚCEM

NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH
MERANÍ VZDELÁVANIA

MATURITA 2018

**Pokyny a kritériá na hodnotenie
písomnej formy internej časti**

maturitnej skúšky

**cudzíe jazyky
druhé vyučovacie jazyky**

Február 2018

Pokyny na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky (PFIČ MS)

1. **PFIČ MS z cudzieho/druhého vyučovacieho jazyka¹** overuje riadené písanie na základe slovného podnetu a pozostáva zo štruktúrovaného zadania, ktoré môže obsahovať tri až päť bodov. Ich počet je pri jednotlivých jazykoch variabilný, v závislosti od konkrétnej témy a špecifik daného jazyka.
2. Rozsah PFIČ MS pre úroveň B1 je **160 – 180 slov**, pre úroveň B2 **200 – 220 slov** a pre úroveň C1 **260 – 320 slov**.
3. Žiak dostane na prípravu konceptu čistý papier označený pečiatkou školy. **Hodnotí sa iba práca napísaná na tlačive PFIČ MS z cudzích jazykov/druhých vyučovacích jazykov!**
4. Organizáciu hodnotenia PFIČ MS navrhuje vedúci predmetovej komisie príslušného cudzieho jazyka/druhého vyučovacieho jazyka, prípadne predmetovej komisie cudzích jazykov príslušnej školy (ďalej vedúci PK).
5. Organizáciu hodnotenia PFIČ MS schvaľuje riaditeľ príslušnej školy.
6. Hodnotenie PFIČ MS riadi vedúci PK. Hodnotenie PFIČ MS následne kontroluje predseda predmetovej maturitnej komisie (ďalej predseda PMK), kontrolu potvrdí podpisom na tlačive PFIČ MS.
7. Hodnotenie PFIČ MS sa môže začať 14. marca 2018 a musí byť ukončené najneskôr desať dní pred termínom konania ústnej formy internej časti maturitnej skúšky.
8. PFIČ MS hodnotia interní učitelia školy, ktorí majú v aprobácii príslušný cudzí jazyk/druhý vyučovacích jazyk a ktorých touto činnosťou poveril riaditeľ školy.
9. Učitelia, ktorí hodnotia PFIČ MS, sa riadia:
 - Pokynmi a kritériami na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky z cudzích jazykov a druhých vyučovacích jazykov,
 - pokynmi vedúceho PK.
10. Učitelia, ktorí hodnotia práce PFIČ MS, musia rešpektovať obsah *Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov* z príslušného cudzieho jazyka/druhého vyučovacieho jazyka na danej úrovni. Napr. ak žiak maturujúci na úrovni B1 napíše gramaticky nesprávne slovo alebo slovné spojenie, ktoré podľa cieľových požiadaviek nemusí ovládať, táto chyba sa nepenalizuje.
11. Hodnotenie PFIČ MS sa vykonáva prezenčne v príslušnej škole.
12. PFIČ MS každého žiaka musia posúdiť dvaja hodnotitelia. Ak niektorú prácu hodnotia dvaja hodnotitelia rôzne, buď sa po vzájomnej konzultácii dohodnú na spoločnom výslednom hodnotení, alebo výsledné hodnotenie určí vedúci PK.
13. Hodnotenie PFIČ MS musí byť reliabilné (t. j. rovnaké pre všetkých), hodnotitelia musia práce všetkých žiakov posudzovať rovnako podľa *Kritérií na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky z cudzích jazykov a druhých vyučovacích jazykov*. Odporúčame viesť si záznamy o jednotlivých PFIČ MS a o spôsobe, ako boli hodnotiteľmi posúdené.
14. Hodnotitelia musia pri hodnotení PFIČ MS používať pero s červenou náplňou. V rámci hodnotenia treba v písomnej práci žiaka jasne graficky vyznačiť, kde žiak urobil chybu a za čo sa mu strhávajú body (pozri str. 6). Odporúča sa PFIČ MS každého žiaka rozmnožiť pre každého z hodnotiteľov, aby ich mohol každý hodnotiteľ samostatne opraviť, potom svoju opravu konzultovať s druhým hodnotiteľom a následne mohli opraviť originál PFIČ MS žiaka.
15. Hodnotitelia po vzájomnej dohode zapíšu pridelené body a percentá do príslušnej rubriky tabuľky hodnotenia, ktorá je na prvej strane tlačiva PFIČ MS z cudzích jazykov/druhých vyučovacích jazykov. Po skončení všetkých čiastkových hodnotení skontroluje ich realizáciu

¹ V súlade so školským zákonom (č. 245/2008 Z. z.) sa pod druhým vyučovacím jazykom rozumie cudzí jazyk. V škole alebo v triede s bilíngválnym vzdelávaním je teda druhým vyučovacím jazykom jeden z cudzích jazykov.

vedúci PK a súčasne skontroluje aj pridelenie celkového súčtu bodov, ktorý žiak v PFIČ MS získal.

16. **Kvalitu hodnotenia PFIČ MS následne skontroluje predseda PMK.** Povinnosť kontroly hodnotenia PFIČ MS predsedom PMK vyplýva zo školského zákona § 82, odsek 2, písmeno e). Navrhujeme, aby kontrola hodnotenia predsedom PMK bola ukončená pred vyhlásením výsledkom PFIČ MS žiakom.
17. Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania ponúka v prípade problémov či otázok k hodnoteniu PFIČ MS učiteľom – hodnotiteľom, vedúcim PK a predsedom PMK možnosť využiť **Infoportál** s najčastejšie kladenými otázkami na stránke <http://www.nucem.sk/sk/infoportal#18>, ako aj možnosť konzultovať problémy spojené s hodnotením PFIČ MS s predmetovými koordinátormi NÚCEM na e-mailovej adrese **maturita@nucem.sk**. Pri písaní e-mailu treba do kolónky predmet (subject) uviesť text v tvare: opravy PFIČ MS AJ (pre anglický jazyk), opravy PFIČ MS NJ (pre nemecký jazyk), opravy PFIČ MS RJ (pre ruský jazyk), opravy PFIČ MS FJ (pre francúzsky jazyk), opravy PFIČ MS SPJ (pre španielsky jazyk), opravy PFIČ MS TJ (pre taliansky jazyk).
18. Niekedy sa počas hodnotenia objaví podozrenie, že žiaci pri vypracovávaní PFIČ MS nepracovali samostatne (odpisovali). Žiadame hodnotiteľov, aby práce posudzovali tak, ako keby neboli odpísané a hodnotenie realizovali v súlade s kritériami na hodnotenie PFIČ MS. Hodnotiteľ o takýchto zisteniach prostredníctvom vedúceho PK informuje predsedu PMK a riaditeľa školy. Riaditeľ školy má právo vyvodiť voči konkrétnemu žiakovi opatrenia v súlade so školským poriadkom.
19. PFIČ MS z príslušného cudzieho jazyka/druhého vyučovacieho jazyka sa hodnotí podľa stanovených kritérií v štyroch oblastiach: I. Obsah textu, II. Členenie a stavba textu, III. Gramatika (morfológia, syntax, pravopis) a IV. Slovná zásoba. V každej hodnotenej oblasti môže žiak získať **maximálne 5 bodov**.

Výsledné hodnotenie PFIČ MS z príslušného cudzieho jazyka/druhého vyučovacieho jazyka

Výsledné hodnotenie PFIČ MS z príslušného cudzieho jazyka/druhého vyučovacieho jazyka sa vyjadruje v percentách a uvádza sa na maturitnom vysvedčení žiaka v stĺpci Interná časť – písomná forma %.

Príklad výsledného hodnotenia:

Za PFIČ MS z cudzieho jazyka/druhého vyučovacieho jazyka je možné získať **maximálne 20 bodov**. Výsledné hodnotenie PFIČ MS žiaka je percentuálne vyjadrenie podielu bodov, ktoré žiak získal a maximálneho počtu bodov 20. Ak žiak získal napríklad 17 bodov, jeho úspešnosť je 85 %. Každý bod predstavuje 5 %, to znamená, že za stratu každého bodu sa zo 100 % odčíta 5 %. Výsledné percentuálne hodnotenie PFIČ MS z cudzieho jazyka/druhého vyučovacieho jazyka uvádza nasledujúca tabuľka.

Počet	bodov	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11
	percent	100,0	95,0	90,0	85,0	80,0	75,0	70,0	65,0	60,0	55,0

Počet	bodov	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
	percent	50,0	45,0	40,0	35,0	30,0	25,0	20,0	15,0	10,0	5,0

Hodnotenie žiakov so zdravotným znevýhodnením

- Žiaci so zdravotným znevýhodnením sú hodnotení rovnako ako intaktní žiaci, výnimkou je skupina žiakov s vývinovými poruchami učenia – dyslexia, dysgrafia, dysortografia. Dyskalkúlia len v spojení s dyslexiou, dysgrafiou, dysortografiou. Na samotnú dyskalkúliu sa úpravy hodnotenia nevzťahujú.
- Úpravy hodnotenia sa týkajú iba tých žiakov s vývinovými poruchami učenia, ktorí majú úpravu hodnotenia navrhnutú v odbornom posudku (*Správa zo špeciálno-pedagogického vyšetrenia – formulár D1*) od špeciálneho pedagóga z Centra špeciálno-pedagogického poradenstva.
- Pre spomínaných žiakov sú pravopisné chyby prípustné. **Pre týchto žiakov sa ruší hodnotenie pravopisných chýb v oblasti Gramatika. Neruší sa hodnotenie v tejto oblasti**, tzn. neruší sa hodnotenie ostatných náležitostí spadajúcich do tejto oblasti, ako napríklad: správnosť používania jazykových štruktúr, variabilita a obťažnosť použitých syntaktických konštrukcií a výskyt gramatických chýb (okrem pravopisných).
- V prípade, že žiaci písali PFIČ MS na počítači, do hárkov alebo pomocou Braillovho písma, tieto práce sa neprepisujú do tlačiva PFIČ MS z cudzieho jazyka/druhého vyučovacieho jazyka, ale hodnotia sa vo forme, v akej ich vypracovali žiaci, a k danému tlačivu sa pripnú.

Poznámka: Hodnotenie PFIČ MS žiaka s vývinovými poruchami učenia by mal vykonávať vyučujúci, ktorý žiaka učil daný predmet.

Kritériá na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky

1. Kritériá na hodnotenie

1.1. Rozsah práce PFIČ MS

Stanovený rozsah práce pre úrovne B1, B2, C1

- Práca pre úroveň B1 má mať **rozsah 160 – 180 slov**. Ak práca nedosiahne **minimálny rozsah 90 slov**, dalej sa nehodnotí. Takáto práca je hodnotená 0 bodmi za hodnotenú oblasť Obsah textu a následne je hodnotená 0 bodmi aj vo všetkých ďalších oblastiach.
- Práca pre úroveň B2 má mať **rozsah 200 – 220 slov**. Ak práca nedosiahne **minimálny rozsah 120 slov**, dalej sa nehodnotí. Takáto práca je hodnotená 0 bodmi za hodnotenú oblasť Obsah textu a následne je hodnotená 0 bodmi aj vo všetkých ďalších oblastiach.
- Práca pre úroveň C1 má mať **rozsah 260 – 320 slov**. Ak práca nedosiahne **minimálny rozsah 180 slov**, dalej sa nehodnotí. Takáto práca je hodnotená 0 bodmi za hodnotenú oblasť Obsah textu a následne je hodnotená 0 bodmi aj vo všetkých ďalších oblastiach.
- Do počtu slov sa počítajú všetky slová vrátane členov, predložiek, spojok, čísloviek (vypísaných slovom). V prácach úrovne C1, ktoré boli vypracované na základe východiskového textu, resp. štruktúrovaného zadania sa do celkového počtu slov nepočítajú mechanicky odpísané časti textu, ktoré sú však potrebné pre splnenie požadovaného žánru (napr. adresy pri formálnych listoch a pod.). K tomu, aby sme zistili, či práca spĺňa predpísaný počet slov, odporúčame použiť metódu približného odhadu počtu slov (vynásobiť priemerný počet slov v riadku počtom napísaných riadkov). Následne, v prípade podozrenia na nedodržanie predpísaného počtu slov, treba počet slov zrátať presne.

Hodnotenie prác s nižším alebo vyšším počtom slov

- Pri hodnotení prác, v ktorých počet slov dosiahol minimálnu stanovenú hranicu, ale nedosiahol požadovaný rozsah pre danú úroveň (rozsah práce pre úroveň B1 je len 90 – 160 slov, rozsah práce pre úroveň B2 je len 120 – 200 slov, rozsah práce pre úroveň C1 je len 180 – 260), treba túto skutočnosť zohľadniť v rámci hodnotenia podľa stanovených kritérií vo všetkých štyroch oblastiach.
- Nedostatočný rozsah práce sa musí odzrkadliť v hodnotení podľa kritérií jednotlivých oblastí I., II., III. a IV. na základe toho, do akej miery ovplyvňuje nižší počet slov obsahovú, gramatickú alebo lexikálnu kvalitu práce, pričom práca približujúca sa počtom slov k požadovanému rozsahu by mala byť v rámci kritérií oblastí I., II., III. a IV. hodnotená väčším počtom bodov ako práca s počtom slov približujúcim sa k minimálnej stanovenej hranici. Hodnotiteľ na základe svojho profesionálneho rozhodnutia musí určiť mieru, do akej nedostatočný rozsah práce ovplyvnil jej obsahovú, gramatickú a lexikálnu stránku.
- Prekročenie stanoveného počtu slov sa nepenalizuje. Vychádzame z toho, že žiak má na vypracovanie zadania len jedno tlačivo PFIČ MS z cudzieho jazyka/druhého vyučovacieho jazyka. Treba však zvážiť pozitívny alebo negatívny dopad počtu slov na prácu žiaka v rámci hodnotenia podľa kritérií jednotlivých hodnotených oblastí (napríklad negatívny dopad je, že vyšší počet slov zapríčinil aj odbočenie od témy alebo naopak pozitívny, že žiak oveľa lepšie rozpracoval zadanie).

Pravidlo pridelovania bodov

- Ak žiak získal za Obsah textu 0 bodov, získava aj za všetky ostatné oblasti 0 bodov. Ak žiak získal za Obsah textu 1 až 4 body, tak vo zvyšných troch oblastiach môže získať maximálne o jeden bod viac.

<i>I. Obsah textu</i>	<i>II. Členenie a stavba textu</i>	<i>III. Gramatika</i>	<i>IV. Slovná zásoba</i>
pridelené body	maximálne pridelit'	maximálne pridelit'	maximálne pridelit'
0 bodov	0 bodov	0 bodov	0 bodov
1 bod	2 body	2 body	2 body
2 body	3 body	3 body	3 body
3 body	4 body	4 body	4 body
4 body	5 bodov	5 bodov	5 bodov
5 bodov	5 bodov	5 bodov	5 bodov

1.2. Hodnotenie práce

- Hodnotí sa iba práca napísaná na tlačive PFIČ MS z cudzieho jazyka/druhého vyučovacieho jazyka.
- Kvalita práce, ktorá splnila stanovený rozsah, sa hodnotí podľa kritérií v nasledujúcich oblastiach:
 - I. Obsah textu,*
 - II. Členenie a stavba textu,*
 - III. Gramatika (morfológia, syntax, pravopis),*
 - IV. Slovná zásoba.*
- Pri opravách PFIČ MS pridelujeme prácam bodové hodnotenie v rámci jednotlivých oblastí podľa detailne rozpracovaných kritérií na hodnotenie, ktoré sú uvedené na konci tohto dokumentu. Sústreďme sa najmä na nasledovné atribúty žiackych prác:

<i>I. Obsah textu</i>	<i>II. Členenie a stavba textu</i>	<i>III. Gramatika (morfológia, syntax, pravopis)</i>	<i>IV. Slovná zásoba</i>
1. obsah práce zodpovedá zadaniu	1. vlastnosti požadovaného žánru	1. správnosť používania jazykových štruktúr	1. rozsah/bohatosť použitej slovnej zásoby
2. rozpracovanie jednotlivých bodov zadania	2. logické prepojenie myšlienok	2. variabilita a obťažnosť použitých syntaktických konštrukcií	2. primeranosť a vhodnosť použitej slovnej zásoby a slovných spojení
3. rozvítie a zrozumiteľnosť hlavných myšlienok	3. štylizácia textu a využitie štylistických prostriedkov	3. výskyt gramatických a pravopisných chýb	

2. Grafické označovanie opráv

V záhlaví zaznamenajte:

⇒ približný počet slov v práci žiaka. Napríklad: cca 210 slov.

Vľavo za okrajom zaznamenajte:

⇒ rozpracované body zadania (ak je zadanie PFIČ MS štruktúrované, čiže sú dané jednotlivé body): vyznačte ich číslou, napríklad 1, 2, 3, V prípade, že si konkrétny žáner, okrem rozpracovania štruktúrovaných bodov zadania, vyžaduje aj uvedenie úvodu a záveru, vyznačte ich za ľavý okraj písmenom Ú (úvod) a Z (záver).

Vpravo za okrajom zaznamenajte:

- ⇒ chýbajúce logické prepojenie myšlienok: označte ako T (textová koherencia);
- ⇒ gramatické (morfológické, syntaktické a pravopisné) chyby:
 - gramatickú chybu podčiarknite plnou čiarou _____. Za okraj ju označte ako G.
 - nesprávny slovosled vo vete označte šípkou pod slovom/slovami →. Za okraj túto chybu označte ako G →.
 - pravopisnú chybu podčiarknite plnou čiarou _____. Za okraj ju označte ako P.
- ⇒ lexikálne chyby:
 - lexikálnu chybu podčiarknite prerušovane _ _ _ _ _ . Za okraj ju označte ako L.
 - chýbajúce slovo vyznačte znakom ∇. Za okraj túto chybu označte ako L.
 - prebytočné slovo v texte prečiarknite. Za okraj túto chybu označte ako L.
- ⇒ Počet viacerých gramatických, lexikálnych a pravopisných chýb v riadku označte pri G, L alebo P lomenou čiarou, napr.: G // (dve gramatické chyby) alebo L /// (tri lexikálne chyby).
- ⇒ Tá istá chyba, ktorá sa opakuje viackrát, sa počíta iba raz. Nemusí sa značiť za okraj, ale treba ju v texte vyznačiť ako chybu.

body	I. Obsah textu	II. Členenie a stavba textu	III. Gramatika (<i>morfológia, syntax, pravopis</i>)	IV. Slovná zásoba
5	Obsah práce úplne zodpovedá zadaniu. Všetky body zadania sú podrobne a jasne vyjadrené a tiež rovnomerne a do hĺbky rozpracované. Hlavné myšlienky sú podrobne a konzistentne rozvinuté.	Text má všetky vlastnosti požadovaného žánru. Všetky myšlienky sú jasne a logicky prepojené. Text je zmysluplne štylizovaný s využitím rozličných spájajúcich výrazov (konektorov).	Jazykové štruktúry sú použité správne a primerane k zadaniu. Text sa vyznačuje výraznou syntaktickou variabilitou a zložitejšími gramatickými konštrukciami. Gramatické a pravopisné chyby sa vyskytujú ojedinele.	Slovná zásoba je výrazne bohatá a zodpovedajúca téme. Text sa vyznačuje výraznou lexikálnou variabilitou a správnymi slovnými spojeniami.
4	Obsah práce v značnej miere zodpovedá zadaniu. Všetky body zadania sú primerane a jasne vyjadrené a tiež prevažne rovnomerne rozpracované. Hlavné myšlienky sú vo všeobecnosti konzistentne a vhodne rozvinuté.	Text má väčšinu vlastností požadovaného žánru. Prevláda jasné a logické prepojenie myšlienok. Štylizácia textu a spájacie výrazy (konektory) sú primerane a zmysluplne využité.	Jazykové štruktúry sú použité vo väčšej miere správne a primerane k zadaniu. Text sa vyznačuje primeranou syntaktickou variabilitou a zložitejšími gramatickými konštrukciami. Gramatické a pravopisné chyby sa vyskytujú v menšej miere.	Slovná zásoba je dostatočne bohatá a zodpovedajúca téme. Text sa vyznačuje vhodnou lexikálnou variabilitou a správnymi slovnými spojeniami.
3	Obsah práce prevažne zodpovedá zadaniu. Väčšina bodov zadania je jasne vyjadrená a rovnomerne rozpracovaná. Jeden bod zadania nie je primerane rozpracovaný. Hlavné myšlienky sú dostatočne rozvinuté, nie všetky sú však relevantné.	Text nemá väčšinu vlastností požadovaného žánru. Myšlienky nie sú vždy jasne a logicky prepojené. Štylizácia textu a spájacie výrazy (konektory) sú dostatočne využité.	Jazykové štruktúry sú použité prevažne správne a primerane k zadaniu. Text sa vyznačuje v menšej miere syntaktickou variabilitou a zložitejšími gramatickými konštrukciami. Gramatické a pravopisné chyby sa vyskytujú častejšie.	Slovná zásoba je primerane bohatá a zodpovedajúca téme. Text sa vyznačuje primeranou lexikálnou variabilitou, avšak s miernymi nedostatkami v používaní slovných spojení.
2	Obsah práce v menšej miere zodpovedá zadaniu. Jednotlivé body zadania nie sú vždy jasne vyjadrené a rovnomerne rozpracované. Dva body zadania nie sú primerane rozpracované. Hlavné myšlienky sú explicitne vyjadrené, nie sú však dostatočne rozvinuté a zrozumiteľné.	Text má v obmedzenej miere vlastnosti požadovaného žánru. Tok myšlienok nie je zväčša logicky prepojený, logická nadväznosť nie je vždy dostatočne zrejmá. Štylizácia textu a spájacie výrazy (konektory) sú obmedzene využité.	Jazykové štruktúry sú v menšej miere použité správne a primerane k zadaniu. Text sa vyznačuje ojedinele syntaktickou variabilitou a prevládajú jednoduchšie gramatické konštrukcie. Niektoré gramatické a pravopisné chyby už sťažujú porozumenie textu.	Slovná zásoba je jednoduchá, nie vždy zodpovedajúca téme. Text sa vyznačuje opakovaním použitej slovnej zásoby. Nesprávne použitie slov či slovných spojení v menšej miere narúša porozumenie textu.
1	Obsah práce minimálne zodpovedá zadaniu. Jednotlivé body zadania nie sú dostatočne jasne vyjadrené a rozpracované. Hlavné myšlienky sú väčšinou nerozvinuté a nezrozumiteľné.	Text má v minimálnej miere vlastnosti požadovaného žánru. Tok myšlienok nie je logicky prepojený, čo spôsobuje neporozumenie textu. Štylizácia textu a spájacie výrazy (konektory) sú neadekvátne využité.	Jazykové štruktúry sú použité často nesprávne a neprimerane k zadaniu. Text sa vyznačuje minimálnou syntaktickou variabilitou a len základnými gramatickými konštrukciami. Gramatické a pravopisné chyby bránia porozumeniu značnej časti textu.	Slovná zásoba je jednoduchá, obmedzene zodpovedajúca téme. Text sa vyznačuje častým opakovaním použitej slovnej zásoby. Nesprávne použitie slov či slovných spojení často narúša porozumenie textu.
0	Obsah práce nezodpovedá zadaniu. Jednotlivé body zadania nie sú rozpracované, resp. sú vyjadrené irelevantnými myšlienkami. Hlavné myšlienky sú nerozvinuté a nezrozumiteľné.	Text nemá vlastnosti požadovaného žánru. Tok myšlienok je chaotický, nelogický. Štylizácia textu a spájacie výrazy (konektory) nie sú využité, čo spôsobuje neporozumenie textu.	Jazykové štruktúry sú použité prevažne nesprávne a neprimerane k zadaniu. Text sa nevyznačuje syntaktickou variabilitou a obsahuje len základné gramatické konštrukcie. Gramatické a pravopisné chyby bránia porozumeniu prevažnej časti textu.	Slovná zásoba je veľmi jednoduchá, prevažne nezodpovedajúca téme. Text sa vyznačuje obmedzenou slovnou zásobou. Nesprávne použitie slov vo väčšej miere narúša porozumenie textu.

